

Retsudvalget 2017-18
REU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 671
Offentligt

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. maj 2018
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Marie Green
Sagsnr.: 2018-0030-1051
Dok.: 724738

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 671 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. april 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Josephine Fock (ALT).

Søren Pape Poulsen

Jakob Lundsager

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 671 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, i forlængelse af samrådet den 19. april 2018 om sletning af e-mails i Tibet-sagen, kommentere artiklen ”Tibetkommissionen fik ikke adgang til ministres mails” fra dr.dk den 18. april 2018, herunder kommentere de problemstillinger, der bliver rejst?”

Svar:

1. En undersøgelseskommission er en uafhængig myndighed, der selv tilrettelægger sin undersøgelse inden for rammerne af sit kommissorium.

Om rammerne for kommissionens sagsoplysning kan det oplyses, at en undersøgelseskommission har ganske vide beføjelser til at kræve udlevering af materiale til brug for undersøgelsen. Det følger således af undersøgelseskommissionslovens § 9, stk. 1, 1. pkt., at enhver har pligt til at udlevere materiale til undersøgelseskommissionen, når kommissionen anmoder om det. Myndigheder mv. har således som udgangspunkt pligt til at udlevere alt materiale, som en kommissionen anmoder om at modtage. Hvis udleveringspligten efter § 9, stk. 1, ikke opfyldes, kan undersøgelseskommissionen give pålæg om udlevering af materiale, jf. § 10, stk. 1. Efterkommes et sådant pålæg ikke, finder retsplejelovens § 178 (om tvangsmidler i forhold til vidner) tilsvarende anvendelse, jf. § 10, stk. 2.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Udenrigsministeriet, der har oplyst følgende:

”Fremgangsmåden for identifikation af relevant materiale til Tibetkommissionen blev for Udenrigsministeriets vedkommende aftalt på et møde i ministeriet den 2. maj 2016, hvor Kommissionens formand og juridiske sekretær deltog. Udenrigsministeriet havde inden mødet fremsendt en sagsliste/skematisk oversigt til Kommissionen med sager, der som udgangspunkt vurderedes relevante for Kommissionen. Sagslisten var dannet på grundlag af de søgeord, som Kommissionen havde fremsendt i skrivelse af 17. februar 2016, samt ministeriets egen gennemgang af tidligere behandlede aktindsigtssager. Udenrigsministeriet understregede på mødet, at oversigten ikke skulle opfattes som begrænsende. Kommissionen kunne således på et hvilket som helst tidspunkt rekvirere yderligere materiale, idet Udenrigsministeriet var interesseret i at stille alt materiale til rådighed, som Kommissionen måtte ønske at få udleveret. Kommissionen ville således også få udleveret de e-mails, som indgik i tidligere aktindsigtssager, ligesom Udenrigsministeriet ville anmode relevante medarbejdere

om at fremsende eventuelt relevant materiale, der ikke var journaliseret. Der var således fuld åbenhed omkring Udenrigsministeriets tilrettelæggelse af fremfindingen af relevant materiale.

Under sit arbejde rekvirerede Tibetkommissionen løbende informationer og materiale fra Udenrigsministeriet. Der var heller ingen begrænsninger i, hvad Tibetkommissionen kunne foretage stikprøvekontrol af ved sit kontrolbesøg i Udenrigsministeriet, der fandt sted den 13. oktober 2016.”

3. Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statsministeriet, der har oplyst følgende:

”Om Statsministeriets udlevering af materiale til Tibetkommissionen kan følgende oplyses:

Ved brev af 17. februar 2016 bad Tibetkommissionen Statsministeriet om at aflevere følgende:

”Til brug for undersøgelsen skal kommissionen anvende akter og eventuelt andet materiale fra blandt andet Statsministeriet. Jeg anmoder om at måtte modtage det af Statsministeriets materiale, der måtte være af relevans for kommissionens undersøgelse, jf, kommissoriet. Herunder anmoder jeg om at måtte modtage relevant mailkorrespondance fra og til relevante medarbejdere.”

Statsministeriet søgte på den baggrund i ministeriets journalsystemer. Ved Statsministeriets breve af 5. og 13. april 2016 blev materialet, herunder en del e-mailkorrespondance, udleveret til Tibetkommissionen. Statsministeriet beskrev i den forbindelse i detaljer, hvordan materialet var fremfundet.

Den 28. april 2016 vendte kommissionen tilbage med spørgsmål om, hvorvidt ministeriet kunne ”oplyse et tidsestimat for fremsendelse af den udbedte mailkorrespondance fra Statsministeriet”.

Af et internt telefonnotat på sagen udarbejdet den 29. april 2016 fremgår det, at ministeriet telefonisk den 28. april 2016 overfor kommissionen oplyste, at ministeriet ikke er i besiddelse af yderligere materiale af relevans for kommissionen, og at relevant mailkorrespondance allerede var afleveret til kommissionen. Under samtalen blev det oplyst, at Statsministeriet havde bedt relevante medarbejdere tjekke, om de var i besiddelse af yderligere relevant materiale, herunder e-mails. I øvrigt blev det bemærket, at en række medarbejdere, som havde haft med de pågældende besøg at gøre, i mellemtiden var fratrukket deres stillinger i Statsministeriet. Det fremgår af notatet, at kommissionen noterede sig dette.

Den 7. september 2016 rettede Tibetkommissionen henvendelse til Statsministeriet med en anmodning om kontrolbesøg i ministeriet. Af anmodningen fremgår bl.a. følgende:

”[Kommissionen] vil som vist tidligere nævnt gerne aflægge et besøg i Statsministeriet, hvor vi kan få mulighed for at se jeres journalsystem og foretage kontrolgennemgang af en sag. Vi vil også gerne have mulighed for at gennemse eksempler på ujournaliseret mailkorrespondance.”

Statsministeriet drøftede telefonisk rammerne for besøget med kommissionen. Det blev i den forbindelse oplyst, at kommissionen gerne ville have gennemgået, hvordan Statsministeriets journalsystem fungerer, herunder ved stikprøve finde en sag frem, som kunne være relevant for kommissionen, med henblik på at gennemgå denne. På denne måde ville kommissionen sikre sig, at kommissionen havde modtaget alt relevant materiale.

Af Statsministeriets svar af 15. september til kommissionen fremgik det på den baggrund, at det ville være muligt for kommissionen at få adgang til ministeriets elektroniske journalsystem, og at en medarbejder fra Statsministeriet ville kunne bistå med søgning mv.

Under besøget, der fandt sted den 14. oktober 2016, blev der foretaget en række kontrolopslag i ministeriets elektroniske journalsystem, hvilket ikke gav kommissionen anledning til bemærkninger. Under besøget tilkendegav kommissionen, at kommissionen ville vende tilbage, hvis kommissionen ønskede adgang til e-mailkonti.

Statsministeriet har således haft en løbende dialog med Tibetkommissionen om udlevering af materiale, og der har efter ministeriets opfattelse været fuld transparens over for kommissionen i forhold til, hvordan Statsministeriet har fremsøgt relevant materiale til kommissionen. Baggrunden for, at Statsministeriet valgte den beskrevne fremgangsmåde i forhold til fremsøgning af relevant materiale var, at det var den mest praktiske.

Det bemærkes, at kommissionen hverken dengang eller senere er vendt tilbage med ønske om adgang til e-mailkonti, ligesom kommissionen ikke har fundet anledning til at stille spørgsmål ved Statsministeriets fremgangsmåde i forbindelse med fremsøgning af relevant materiale eller ytret ønske om, at ministeriet skulle håndtere det anderledes.”

4. For så vidt angår artiklens omtale af Rigspolitiets fremgangsmåde i forbindelse med fremsøgning af materiale til Tibetkommissionen kan der henvises til Justitsministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 673 (Alm.

del) stillet af Folketingets Retsudvalg den 24. april 2018.

5. For så vidt angår Tibetkommissionens undersøgelse bemærkes det, at kommissionen har foretaget en meget grundig undersøgelse af forløbene i forbindelse med de tre officielle kinesiske besøg. Kommissionen har gennemgået mere end 65.000 siders materiale og flere end 3.000 lydfiler samt foretaget afhøringer af i alt 72 personer.

Det bemærkes i øvrigt, at når en undersøgelseskommission har afsluttet sin undersøgelse og afgivet sin beretning, så ophører den som myndighed. Det vil derfor kræve en ny undersøgelseskommission, hvis sagen skal undersøges på ny.

Man bør efter min opfattelse kun overveje at nedsætte en ny undersøgelseskommission til at undersøge sagen på ny, hvis der er væsentlige nye oplysninger, der peger på, at undersøgelsen kunne have fået et andet udfald. Der kan i den forbindelse henvises til kommissionens beretning, hvori der ikke umiddelbart er konkrete indikationer på, at der findes slettede mails med væsentlige nye oplysninger, der kan formodes at ville ændre på resultatet af den grundige kommissionsundersøgelse, som blev afsluttet i december 2017.

6. Der henvises endvidere til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 514 (Alm. del) stillet af Folketingets Retsudvalg den 13. marts 2018. Justitsministeriet har således taget initiativ til at udarbejde generelle retningslinjer for statslige myndigheders praksis for opbevaring og sletning af e-mails, ligesom ministeriet vil udarbejde anbefalinger om, hvordan statslige myndigheder bør forholde sig med hensyn til e-mails, når der er udsigt til, at der skal nedsættes en undersøgelseskommission, som myndigheden må forventes at levere materiale til.